

iparés Kereskedelem

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Közlí a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSÉGÉ-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMAGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVETSÉGÉ-nek összes hivatalos közleményeit.

IPAROSBÉKE és VÁLASZTÁS

A szegedi Iparos kongresszus a béke jegyében folyt le. Az Ipartestületek Országos Szövetsége, amely a pár év előtti székesfehérvári kongresszuson tele tudóval ment neki az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének, belátva három évi meddő munkálkodását, belátva, hogy az iparosok pártokra szakadása gyenge hatalmat biztosít számukra is — béke jobbot kínált — Hadik János grófnak, az az iparosság mai igazán, önzetlen vezérének.

Az évek óta pártokra szakadt iparosság erőben, hatalomban legyengült. A szakadás s az egy vizen két-felé evezés teljesen ellefejtette az iparossággal,

hogy amíg a testvér harcot vívják addig gazdasági helyzetük folyton romlik,

eladósodnak s együttes munkálkodásra még csak nem is gondolhatnak.

Mi ennek a békekötésnek őszintén örültünk, mert ebben a békekötésben — őszintén szólva — csak az iparosság javát láttuk.

De meg kell vallanunk ez a békekötés

nem a legszerencsésebb percben született.

Ezt a békekötést a választások utánra kellett volna

hagyni, mert félő, hogy ezt a békét, ezt az egységes fronton való haladást

megint meghiusítja a választási mozgalmakkal kifejtett agitáció, a pártokra szakadás.

Ebben az esetben pedig csak nevet adtak a halva született gyermeknek.

Ha ennek a felajánlott békekötésnek igazi és értékes eredményét az iparossággal szemben őszintének nevezhetjük, akkor annak

az óriási iparos-tábor-

nak egységesnek kellene lenni a választások alatt is.

Össze kell fogni. Az erők egyesülését be kell bizonyítani Lássák, hogy egységesek vagyunk és azon kell lenni,

hogy a városok parlamentjébe az iparosság zöme bekerülhessen,

hogy ott saját sorsát maga intézhesse.

Félünk azonban, hogy itt az iparosság erejét megint szétforgácsolja a pártokra szakadás és az egyéni érvényesülés elve.

R. J.

Olcsón rendezheti társadalombiztosítási hátralékait

— akinek pénze van. —

A népjóléti miniszter 40.020 eln. szám alatt az alábbi rendeletet bocsájtotta ki:

1. 1925. évi január 1 napját megelőző időre kirótt betegségi biztosítási járulékokból és ezen járulékok késedelmi pótlékából származó tartozásokat töröljük.

2. Az 1925. január 1-től 1926. december 31-ig terjedő időre kirótt betegségi biztosítási járulékok és ezek késedelmi pótlékából származott tartozást a hátralékos kérelme alapján 50 százalékos erejéig törölni kell, ha hitelt érdemlően bizonyítják, hogy:

a) tartozásuk teljes összegének behajtása üzemük vagy vállalatuk anyagi megrázkodtatását okozná, vagy is ügyben a következőkben:

b) foglalkozásuk folytatását le-

hetetlenné tenné, vagy lényegesen megnehezítené, vagy

c) az ő és családja megélhetését veszélyeztetné.

A kérvényt annál a kerületi pénztárnál kell írásban vagy szóval előterjeszteni, amely a hátralékot kiróta, illetőleg nyilvántartja. A kérvényt 1929. október hó 31. napjáig lehet előterjeszteni és a felhozott indokokat hitelt érdemlően kell bizonyítani.

A pénztár sérelmes intézkedése ellen a kerületi választmányhoz felszólamlásnak van helye.

3. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy az 1928. évi december 31-ig terjedő időre kirótt betegségi biztosítási járulékok és e járulékok késedelmi kamatai után előírt de még meg nem

fizetett **késedelmi pótléktartozásokat hivatalból törölni kell**, ha a munkaadó a járulékhatárlékokat egész összegében, 1929. december 31 napjáig megfizeti.

A munkaadónak 1929. évi december 31-ig teljesített fizetéseit elsősorban a korábbi évekből fennmaradt betegségi biztosítási járú-

léktartozások kiegyenlítésére kell fordítani.

Az 1929. január hó 1. napjával kezdődő időre kirótt társadalombiztosítási járulékoknak az öreg-ségi és rokkantsági biztosítási járulékra eső részét, valamint a balesetbiztosítási díjrészletét azonban eredeti rendeltetésüktől nem szabad elvonni.

Szegedi könyvkereskedők panasza a szeptemberi könyvvásárra

— Még a felét sem érték el a remélt forgalomnak. —

Az általános gazdasági leomlás az idén a könyvkereskedőket is súlyosan érintette.

Bár a kultuszminiszter erre az évre eltöltötte az iskolákat a könyvek, irkák és írószerek árusításától, mégis

az idei szeptember a várt forgalomnak még csak a felét sem érte el.

Lapunk munkatársa felkereste a szegedi könyvkereskedőket, akiktől nyilatkozatot kért arra nézve:

érezhető volt-e a kultuszminiszter rendelete a szeptemberi könyvvásár alkalmával.

Traub B. és Társa

A miniszter rendeletének igen kevés hatása volt a könyvpiacra. Inkább vidéki iskoláknak adtunk el könyvet, de azt is igen csekély számban. A helyi forgalom majdnem ugyanaz, ami a múlt évben volt. Talán jövőre már érezzük hatását is a kiadott rendeletnek. Antikulturálisnak tartja, hogy a iskolák 20 filléres díjazás mellett piszkos, rongyos könyveket adnak kölcsön a tanulóknak. Ami aztán a legfurcsább, hogy ezeket a könyveket is inkább a módosak között osztották szét. A szegény ember lia kénytelen volt drága pénzen újkönyveket venni az üzletekben. A

Szt. István Társulat

Valami javulást észlelt az idei szeptemberi könyvvásáránál. A rendeletről ők is csak később várnak eredményt. Kijelentették azonban hogy egy-egy tömeg

az idén csak elmaradt. (Hiba az, hogy pl. a füzeteknél 120 féle vonalozásu is van elrendelve. Ezeket egységesíteni kellene, mert egyetlen kereskedő sem tarthatja raktáron mind ezeket az előírással füzeteket a Szerk.)

Bartos Lipót

Valami javulás volna. Most meg a konkurencia dolgozik erősebben. Minden iskolának 5—6 tanuló részére küldenek ingyen könyveket, hogy saját kiadásu könyveiket bevezessék. Ezáltal mintegy 20 százalékkal csökkent a várt szeptemberi könyvvásár eredménye.

Kovács Henrik

20—30 százalékkal csökkent a könyvvásár mivel a tanulók száma is kevesebb. A rendelet hatása talán jövőre lesz érezhető. Bár a kérdéses rendelet megjelent mégis egyes iskolákban az idén is divott ez a szokás.

*

Elég szomorú nyilatkozatok ezek. A könyvkereskedőknek a szept. hónap a legerősebb forgalmat kell meghozza, ha ez sem válik be igazán nincs mit várjon a sok gondokkal terhelt kereskedő.

Női fodrászok

figyelmebe!

A LOREAL

hajfesték bizományi lerakatát átvettem. Minden színű Hena hajfestékek, lehozok stb. mindenkor gyári áron. Hoffmanné női fodrász üzletében. kaphatók.

40 éves jubileum.

Ritkán van alkalma Szeged kereskedőtársadalmának olyan ünnepséghez, mintamilyent Bloch Mór szegedi kereskedőnek a jönevű "Kék Csillag,, áruház vezetőjének rendezett.

Bloch Mór neve a szakmában majdnem páratlanul álló, a hölgyközönség körében pedig valóságos fogalom.

Most ünnepelte működésének 40 éves jubileumát. Ebből az alkalomból Varga Mihály és Vértes Miksa felkeresték az ünnepeltet és a Kereskedők Szövetsége nevében üdvözölték.

Varga Mihály szép szavakkal méltatta a jubiláns becsülete s munkásságát és példaképpen állította oda a mai generáció elé.

Bloch Mór e szép ünnepelést könnyezve köszönte meg a Szegedi Kereskedők szövetsége eme két illusztris tagjának.

Kucska

borok és pálnák a legjobbak

Kossuth Lajos-sugárut 23 sz. alatt.

Gázgyár

Pénztárunkat és kereskedelmi osztályunkat f. hó 7-étől kezdődőleg Kölcsey ucca 11 szám alá helyeztük át.

Hivatalos órák 9-12-ig délelőtt. Telefon 20-62.

Kegyelem az adóhátralékosoknak.

Hat havi vagy 1 évi halasztást adhat a pénzügyigazgatóság.

Az érvényben hagyott régi Szabályok szerint méltánylást érdemlő esetekben a m. kir. adóhivatal 6 havi, a pénzügyigazgatóság 1 évi fizetési halasztást, illetve részletfizetési kedvezményt nyújthat az adózóknak.

Az új rendeletben a pénzügyigazgatóság felhatalmazást nyert arra, hogy

a) nagyobb mérvű elemi kár esetén a jövő évi terméig;

b) kényszer, vagy kötelező magánegyezség esetén az egyezségben megállapított teljesítési határidőre, de legfeljebb egy évi határidőre;

c) végül az 1500 pengőt meg nem haladó adóhátralékokra nézve 6 hónapnál nem hosszabb időre;

6 százalékos kedvezményes késedelmi kamat fizetésének kötelezettsége mellett fizetési halasztást engedélyezhessen azoknak, akik, önhibájukon kívül időlegesen fizetéseképtelenek és ha a megelőző évnegyed végéig esedékessé vált adótartozásukat kifizették. Minden más esetben a 6 százalékos kedvezményes kamatfizetésének kötelezettsége mellett csakis a pénzügyminiszter adhat fizetési halasztást.

A fizetési halasztás, részletfizetési kedvezmény engedélyezése, a kamatoknak az adótartozásnak mérséklése, vagy elengedése iránti kérvény mindenkor 1 pengő 60 f-es okmánybélyeggel látandó el.

A megrendelésgyűjtés és házalás.

A házaló-kereskedés alatt az árukkal helységről-helysére és házról-házra járva, meghatározott eladási hely nélkül üzlet kereskedés értendő. Az áruknak házalásszerűen való bevásárlása azonban házalásnak nem tekintendő. Az élelmiszerek házalásszerű eladása, amennyiben házról-házra járva, tehát kicsinyben üzetik, szabad foglalkozásnak tekintendő, arra tehát házalási engedélyre nincs is szükség.

A házalás fogalma alá a romlandó élelmiszerek (tojás, vaj stb.) eladása sem sorozható. Nem tekintendő az u. n. handléság, a rongyszedők cserkereskedése, az üvegesek a közsörösök tevékenysége, a tojásnak házról-házra való árusítása, narancsnak, citromnak házról-házra való kínálása, a sonka megrendelésére házhoz való szállítása, megrendelsre

a házhoz történő tejszállítás stb. Péksüteményekkel házalni, azaz péksüteményeket házról-házra járva eladásra kínálni csak annak szabad és pedig személyesen, akinek erre szabályszerűen nyert házalási engedélye van. A lisztfélékkel való házalás szintén csak házalókönyv alapján eszközölhető.

A házalási engedélyt, melyet vármegyékben az alispán, városokban a tanács ad meg, csak az nyerheti el, aki igazoltan magyar állampolgár, a 30 éves kort elérte, ragályos betegségben nem szenved, csempészés vagy jövedéki kihágás miatt büntetve nem volt, fedhetetlen erkölcsi életű és a polgári jogok teljes élvezetében van.

A házalók Magyarország területén csak olyan árucikkkel házalhatnak, melyek kizárólag Magyarországon készül-

nek. Külföldi árukkal házalni nem szabad.

Rendőri tekintetből a következő cikkek árulása egyáltalán tilos: mindennemű szesz- és fűszerárú, lepárolt olajak, ecet, kávé, pótkávé, tea, szikviz, cukor, cukrászsütemény, csokoládé, mézeskalács és általában mindennemű csemegék, mindennemű méreg, higany és az azokból készült vegyszerek, ásványos savak, ékszeres és drágakövek, templomi edények, katonai felszerelések, sorsjegyek, irodalmi műtárgyak, könyvek stb. Tilos továbbá az oly árumennyiségekkel való házalás, melyek szállítására teherhordó állat vagy szekérfogat kívántatik.

A megrendelések gyűjtéséről az 1884 évi XVII. tc. 50. szakaszát módosító 1900. évi XXV. tc. intézkedik. Eszerint úgy a belföldi, mint külföldi iparosok, kereskedők vagy ezek megbízottai; az iparos vagy kereskedő lakhelyén kívül — mintával vagy minta nélkül — megrendelések gyűjtése végett csak oly iparosokat vagy kereskedőket kereshetnek fel, kik üzleti körükben az illető áru eladásával vagy felhasználásával foglalkoznak. Nem esik a rendelkezés tilalma alá a közvetlenül az iparshoz vagy kereskedőhöz intézett egyes megrendeléseknek megbízott által való átvétele vagy terjesztése.

Miszlai Ernő dívat szilcs
Szeged,
Gróf Apponyi (volt Iskola) u. 8.
Allandó nagy raktár mindennemű szőrme áruban. Bundák leg. utolsó dívat szerint.

Új iparigazolvánt váltottak.

özv. Polgár Jenőné női szabó Kárász u. 15, Vahlick Károly borbély Csongrádi s ut 15, Csonka István mészáros és hentes Ujszeged Bobolás u. 28, Kensch Krisztina üveg és porcellán kereskedő Petőfi S s ut 27, Horváth Gyula és Kovács Sándor kárpitos Pacsirta u. 19 és Ujtér 5, Reitzer Mihályné műhimző és ajourozó Széchenyi-tér özv. Köves Zsigmondné szatócs Br. Jósika u. 24, Markó Miksa tejeladás Felhő u. 20, Bálint István Paprika kikészítés és eladás Szt. Mihálytelek 852.

SZABADALMAZOTT „TITÁN”

Ottomán és ágybetét

Előnyei!!! Javításra nem szorú mert spárja és heveder szakadás nincs. Egyzenletes fekvés, tisztán tartható. Kizárólagos készítője WINTER ADOLF kárpitos mester Szeged, Korona u. 3. **Telefon 18-56.** Árak már 55 és 45 pengőtől kezdve. Egyéb kárpitos munkák is méltányos áron készülnek.

Megszűnnek az országos vásárok?

Régi vágya teljesedik be a kereskedő és iparos világnak a vásárok megszüntetésével. Az országos vásárok a régi időkben is nagy kárt okoztak a legális kereskedelemnek, de most aztán a csonka országban egyenesen túrheteretlennek tartják.

A kereskedők és iparosok főérve az, hogy a vevők a vásárookra tartogatják pénzüket, nem mennek az üzletbe és a vásárosok akik mindennap más község vagy város piacán teregetik ki áruikat, megcsinálják helyettük az üzleteket, de ezzel szemben sem adót nem fizetnek, sem magas boltbérük vagy rezsijük nincsen,

míg a kereskedő drága helységet tart, reklámért, világitásért fizet mégis elesik az üzlettől, mert a nép szokásánál és konzervatív hajlamánál fogva várja a vásárt akkor is ott vásárol.

A vásárok eltörlése azonban korántsem megy olyan gyorsan és könnyen, hogy azokat egy rendelettel ellehessen tüntetni.

Óriási tömegek élnek a vásárok sokadalmából. Ezeknek az elhelyezkedése is idő kérdése. Ehez az átmenethez 4—5 esztendő szükséges. — Azért is elég bölcsen igyekeznek megoldani a vásárok kérdését azzal, hogy fokozatosan szüntetik meg azokat.

Bóhn Antal zamatos **Ó-borai** a legjobbak.
Tisza L.krut 43
Telefon 5-14

Becsüljük meg a kenyeret.

Követendő példát mutat Olaszország nagyevű reformátora: Benito Mussolini. A duce, aki tudatában van annak, hogy Olaszország úgy kenyérmagvakban, mint lisztben tekintélyes behozatalra van utalva, az import lehető redukálása érdekében felkiáltással fordul az olasz néphez, ezzel a jelszóval, hogy: „*Ne pazaroljátok a kenyeret!*” Olasz vendéglők falain ilyen megszívlelendő tartalmu plakátok vonják magukra a közönség figyelmét:

Szeressétek a kenyeret, a háznak szívéét, az asztalnak illatát, mindnyájunk örömét!

Tiszteljétek a kenyeret, arcotok verejtékét, a munkának büszkeségét, az Ur szentségét!

Hódoljatok a kenyérnek, a mező dicsőségének, a föld gyümölcsének, az élet ünnepének!

Ne pazaroljátok a kenyeret, a hazának gazdagságát, Istennek legkegyesebb ajándékát, az ember legszentebb jutalmát!

(Gyönyörű megszívlelendő fi-

gyelmeztetés, különösen sok jobbmódu gazdálkodóknak akiknek udvarában a házőrző kutyának nem hogy kenyér, hanem kalácsmaradék is jut sokszor bőségesen. A szerk.)

Szabó Ferencz-féle

téli magyar
szalámi

a legjobb. Gyöződjön meg. Cím Szabó Ferenc Szeged, Római k. ut 35 Telefon 1372 Postai vasúti szétküldés naponta.

Felavatták a tiszazugi új Tisza-hidat.

Fényes ünnepség keretében avatták fel október 17-én a tiszazugi új vashidat.

Az avató ünnepségen a kormányzó is megjelent, aki a hidon keresztül kifeszített szalag elszakításával adta át a forgalomnak az új hidat.

Szeged a gyáralapításokért.

A Gyáriparosok Országos Szövetsége átiratban kérdezte meg a szegedi polgármestert, hogy szeged város milyen kedvezményeket biztosítana a területén létesítendő gyárvállalatok számára.

A polgármester válaszában tudatta, hogy Szeged város ingyen területet, adókedvezményt és esetleg anyagi hozzájárulást biztosítana a területén létesítendő új gyárak részére.

Sirkövek,

sirkeresztek, keretek márványból, gránitból, műkőből legolcsóbbak
FABIÁN LAJOS
kőfaragó mesternél Kálvária-tér,
villamos kitérő. Telefon 5—28.

VADASZ felszerelések készítése a legszebb kivitelben **retikülök** festését minden szíjben felelősség mellett vállalom,
BÖRÖNDÖS készíteset hozott anyagból fa vállalom.
Borbély József angol nyeregkészítő és bőrröndös mester
Szeged, Feketesas ucca 21.

ARANY, EZÜST, BRILLIANS
a legjobb tőkebefektetés! Eladás részletfizetésre is **TÓTH ÓRAS-NAL**, Kőlcsey u. 7. Tört arany, ezüst beváltás! Javitóműhely!

Jegyespárok.

Beznake János asztalos se-géd Rókusi fek földek 111 és Koza Mária Kálvária u 11. Vámos Ferenc fakereskedő Kecskemét és Basch Éva Kálvin tér 6, Kádár Nándor fűszerkeresk Gyöngytyúk u 27 és Széll Vilma Algyő 534, Drucker Fülöp magántisztv Brüsszeli k ut 6 és Blumm Margit Zákány u 23 Tóth János cipész segéd Boldogassz s ut 41 és Mária Anna Boldogassz s ut 55, Koisch Imre bádogos Hétvezér u 41 és Eperjesi Anna Sándorfalva 100 Kávai Antal asztalos Petőfi s ut 83 és Dunai Kovács Mária Tanító kiskertek 34 Szögi András szabó mester Tavasz u 18 a) és Ablaka Rozália Gólya u 3, Orbán Csörgő Ferenc klinikai laboráns Szemkliniká Bódka Anna Dugonics tér 1, Csányi István földműves Tompa u 9 és Bálint Mária Világos u 15, Perneki Ferenc fuvaros S telep XII u 742 és Szél Anna S telep XII u 742.

Hogyan büntették a vagyonbukottat régente?

Amikor a mai, modern és emberes törvények korában csődbe jutnak a legtöbb esetben nem kerülnek összeütközésbe a büntető igazságszolgáltatással. S ha néha elő is fordul egy-egy vétkes, vagy csalárd bukás, nagyon ritka eset, hogy súlyosabb szabadságvesztés a büntetés. Így van ez ma nem csak nálunk, de mindenhol az egész világon.

Rége a csődbejutás, a „bankrott” kockázatosabb dolog volt s az a borkereskedő például, aki 1666-ban a Majna melletti Frankfurtban 10.800 „rajnai” forint passzívával bukott meg, ugyancsak törhette a fejét amikor kihirdették előtte az ítéletet, amely így hangzott:

„Mint hogy a vádlott hamisan bukott, mert még két éve **sincshogy üzletét megkezdte**, választhat a következő három büntetés között: 1. Három egymásutáni pénteki napon két-két órán át a **piac**on fog állni a nyakára tett vashurokkal; 2. vagy: egész életén át **sárga kalapot** fog viselni; 3. vagy: élete végéig **fogságban marad**”. Az elítélt az utóbbit választotta s úgy látszik, jól járt, mert a krónika adatai szerint egy év múlva ismeretlen okból szabadon engedték.

A „bankrott” szó olasz eredetű. Ott ugyanis az volt a szokás hogy annak a pénzváltónak, aki fizetéseit beszüntette, összetörték a pénzváltó asztalát („**banca rotta**”). Ez azonban jelképes büntetés volt, mert azután ingre vetköztették, és **minden ingóságát a hitelezők között felosztották**, őt magát pedig a szegényoszlophoz állították. A vagyonbukottat az után becsületvesztettnek nyilvánították, a városból kiűzték, vagy pedig fogságra vetették. Egy 1393-ból való flórenci törvény szerint „**a hitelezők bármit tehetnek a vagyonbukottal, csak megölni nem szabad!**”

A régi feljegyzések arról tanuskodnak, hogy a német városokban kegyetlen szigorúsággal büntették a vagyonbukottakat.

Nürnbergben a közadóst az adósok börtönébe zárták 5 évre, ha 100 forintnál kevesebb volt a passívája ha pedig több volt, 10 évre,

A fogságot megelőzte még a nyilvános megszégyenítés. Így a **pellengérré állítás** Poroszországban és Szászországban még 1750-ben is szokásban volt. De mind ez semmi, ahhoz képest hogy egy

hesseni törvény szerint a vagyonbukottat **halállal** büntették, ami, egyébként, a Hansa városokban is alkalmazásban volt, ahol egy 16. századbeli törvény szerint „**a csalárd és vétkes közadósok, mint tolvajok felakasztandók!**” Augsburgban és Bambergben nem voltak ilyen szigorúak, ott a vagyonbukottat élethossziglan dologházba csukták.

Megjegyzendő, hogy **Törökországban ma is fennál az adósok börtönének rendszere.**

Akkumulátort minden autóhoz, rádióhoz készít, - javít, - tölt, **ZAVIZA** akkumulátor gyártó telepe Szeged, HORVÁTH M. u. 7 Tel. 1194

Hogyan írjuk át a számlák bélyegeit?

Az illetékszabályok kifejezetten elrendelik, hogy a kiállított számlákon felhasznált bélyegeket minden esetben a számla első lapjára kell felragasztani és annak egyik tételével kell átírni. A számlabélyegnek kelettel való átírása, vagy bélyegzővel való átütése szabálytalan, s ilyen esetekben a bélyeg nem létezőnek kell tekinteni, s a hiányzó bélyeg értékének tizszereséig terjedhető bírság irható elő, annak a terhére, aki a számlát kiállította. Legújában csupán azt engedte meg a kormány, hogy a bélyeg keltbélyegzővel is átüthető, a cégbélyegzővel való átütés továbbra is tilos.

A számlák bélyegének átírására vonatkozó fenti szabályok alkalmazandók egyéb okiratok tekintetében is. A bélyeget tehát ezeknél is az első oldalra kell ragasztani és a szöveg egyik sorával átírni. A bélyegnek kelettel való átírása okiratoknál is szabálytalan.

A bélyegjegyek keresztülírása elmaradhat a következő esetben:

1. Bélyegköteles beadványok-

nál, az ezeket pótló jegyzőkönyveknél és mindezek másolatainál.

2. Oly iratoknál, amelyek csak mint mellékletek esnek illeték alá.

3. A feltételesen illetékmentes okiratoknál, midőn ezeknek a bélyegkötelezettséget megállapító használata beáll.

4. Külföldről behozott iratoknál.

5. Jegyzőkönyveknél, melyek hatóságoknál, vagy közhivataloknál vétetnek fel.

6. Kereskedelmi könyveknél. A bélyeglerovásnak a törvény szerint okiratoknál aláírás előtt, feltételesen illetékmentes kereskedelmi leveleknél felhasználás előtt, külföldről behozott okiratoknál belföldre érkezésüktől számított 30 napon belül, de feltétlenül hivatalos felhasználás előtt, kereskedelmi könyveknél pedig az azokba eszközölt első bejegyzés eszközlése előtt kell megtörténnie.

A bélyegjegyek nem létezőnek tekintendők, ha azok az illetékköteles iratra nem szabályszerű módon lettek felragasztva, valamint, ha a keresztülírás esetében a bélyegjegyek vagy éppen nem, vagy nem szabályszerűen irat ak keresztül.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyi hatóság gyakran tart ugynevezett bélyegszemléket gyárosoknál, kereskedőknél és iparosoknál, a fenti szabályokat célszerű mindig szem előtt tartani.

Nemzeti Hitelintézet Rt. fa, szén és kokszelepe

Kálvária-uti Honvéd-kórház mellett. Telefon: 16-91.

la Wildensteinsegeni porosz kőszén 7.—
la Ostrau-karwini, vagy porosz dió kocsz — — — — — 8.20
Kétszermosott Ignác-aknai kovácskőszén — — — — — 8.80

la dorongmentes bükkhasábfá 3.80
la „ „ „tuskozottfa 4.10
la „ „ „apritott fa 4.30
la „bükkhas. wagontét. 3.50
la retortfa faszén — — — 14.—

Házhozszállítás 20 fillér, behordás 10 fillér.

HIREK.

— *Iparművészet gyakorlására kell-e iparigazolvány.* Minden iparág üzhető művész módjára. Ha tehát valaki, mint „iparművész“ kér iparigazolványt feltétlenül meg kell jelölje, hogy milyen ipart óhajt iparigazolványával üzni. Ha ez az ipar olyan, amely képesítéshez van kötve, úgy a szakképzettség igazolása is szükséges. Ezen iparigazolványt az iparhatóság csak úgy adja ki, ha a kérelmező szakképzettsége mellett azt is igazolja, hogy ezeket a munkákat művészi tökéletességgel állítja elő.

— *A kereskedelmi miniszter a hatósági üzemek megszüntetését igéri.* Bud János kereskedelmi miniszter a napokban nyilatkozatot tet egy nála tisztelgő iparosküldöttség előtt. A miniszter kijelentette, hogy a hatósági üzemeket megszünteti, mert maga is megengedhetetlennek tartja, hogy nem közérdekű üzemek magánipari tevékenységet fejtsenek ki.

— *A csak kiegészítő alkalmazott bejelentendő-e?* Azon alkalmazottak, akik csak kiegészítőként alkalmaztatnak s ezen ténykedésünk 8 napnál tovább nem tart az 1884 évi XVII. tc. valamint 36 658/1904 K. M. elvi határozat alapján a munkaadóra a bejelentési kötelezettség nem áll fenn.

— *Követendő példa.* A pécsi Ipartestület kérelemmel fordult pécs város polgármesteréhez, hogy a kiadandó közmunkákat ne egy vállalkozónak adja ki, mert ezáltal egyetlen iparost tulsok anyagi előnyhöz juttatnak, mikor a súlyos gazdasági helyzet minden iparost egyformán sújt a közterhek viselésében. Bizony itt sem ártana, ha az Ipartestület hasonló kérelemmel fordulna a polgármesterhez, mert itt is egyes iparosok vagyontokat szereznek közmunkákból és közszállításokból míg a nagyiparostomegek tönkremennek a közterhek súlya alatt.

— *El lehet adni a részletre vett tárgyat, ha a részleteket pontosan fizetik.* Érdekes sikkasztási ügyben hozott ítéletet a soproni törvényszék. Szabó György

dr. Varga Ferenc kereskedőtől egy kerékpárt vett részletre. Mielőtt azonban az összes részleteket kifizette volna a kerékpárt eladta, Varga Ferenc ezért sikkasztásért feljelentette. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy Szabó a részleteket pontosan fizette és egyetlen részlettel sincs hátralékban, a törvényszék felmentette. Dr. Varga is megnyugodot az ítéletben így jogerőssé vált.

— *Megjelent az új bortörvény.* Az új bortörvény a napokban megjelent. Egy egész könyvre való az a palagrafus tömeg, melyet az új törvény magában foglal. Az új bortörvény utasítja a borkereskedőket, vendéglősöket stb, hogy az új törvény egy példányát pincéikben függeszék ki. Lapunk kiadói hivatala a bortörvény fontosabb rendelkezéseit összefoglalva, kifüggesztés végett kinyomatta. Lapunk olvasói egy levelezőlapon megrendelhetik.

— *Ne tartsák vissza a mulasztásért elítélt leventéket.* Több oldalról panasz érkezett lapunkhoz, hogy a leventegyakorlatok elmulasztásáért az iparos és kereskedő tanoncokat visszatartják és ezt a visszatartást úgy eszközlik, hogy arról a munkaadóknak nincs kellő időben tudomása. Ezuton kérjük Szeged város testnevelési tanácsát, hogy a jövőben az ilyen visszatartást kellő időben közöljék a munkaadókkal, hogy azok visszatartott levente tanulóik munkáját más munka beosztással pótolhassák.

Lefogják szállítani a váltók óvatolási költségét. A Bpesti kereskedelmi és iparkamara megszívlelendő felterjesztést fog benyújtani az igazságügy miniszterhez, kérve a váltók súlyos óvatolási költségeinek mérséklését, olyképpen, hogy legalább a kisösszegű váltóknál történjen enyhítés.

Egy több mint félszázados ismert nevű fővárosi nagy nyomda vállalat fizetési képessége. Az országos hírű régi és jönevű Pesti Könyvnyomda Rt. fizetési zavarokba került és a kényszeregyeségi eljárás folyamán 80 százalékos kvóta fizetését igérte. Egyezséget kötött. Tranzakció készül a Pesti Könyvnyomda Rt. és a Globus Nyomdai Műintézet Rt. között, amely utóbbi erőfeszítéseket tesz, hogy

az országosan ismert Pesti Könyvnyomda Rt. t értékes üzletkörével együtt magába olvasztassa.

Idegen pénznemek átszámítása pengőre.

Pénzek. árfolyam.

1 angol font	27.68
100 dollár	570.30
100 francia frank	22.25
100 svájci frank	110.05
100 cseh korona	16.87
100 dinár	9.97
100 belga frank	79.40
100 hollandi forint	229.—
100 lei	3.36
100 pezeta	84.15
100 zloty	64.05
100 osztrák schilling	80.35
100 német márka	136.05
100 lira	29.85

KEFE, ECSET és meszelőáru legújtanosabban készít Herczeg István kefekötőmester Arany János ucca 9-b. Vistonteladóknak árkedvezmény. Speciális gépkelék javítását vállalja

Jól jövedelmező vállalat közreműködéssel
TÁRSAT keres Cím a kiadó hivatalban.

Építkezéseket

bármilyen munkákat kedvező feltételekkel vállal
KEREPESY ISTVÁN
építési vállalkozó Boldogassz.
s-ut 37 Telefon 20 — 21.

ELSŐRENDÜ párnázott ülő butorok **SZILÁGYI** kárpitosnál, tervek és rajzok szerint
Tisza L.-körut 60.

Megnyílt a legolcsóbb ernyő-készítő és javító műhely

Szeged Püspök u 11 b), Püsbök bazár mögött. **Silbermann Pál** ernyőkészítő mester. : Behuzások és javítások elfogadtnak. Vidéki munkák az nap elkészülnek

Alföldi Ipar és Kereskedelem közgazdasági hetilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged Margit-utca 3.

Felelős kiadó:
REISINGER JÓZSEF
Nyomatott a Kultura-nyomdába
Szeged, Margit utca 3.

Délmagyarországi Husiparos

Védelemben reszesítik a magyar szalámit.

A csehszlovák köztársasággal kötött kereskedelmi szerződés zárójegyzőkönyvének XIII. cikke 6. pontja a következő rendelkezést tartalmazza:

A csehszlovák kormány mihelyt ennek belső törvényi előfeltételei meglesznek, oly módon fogja rendezni a magyar szaláminak nevezett kolbászárú kereskedelmi forgalmát, hogy a magyar szalámi csak a termelő cég (a cégjelzés) és a termelési hely megnevezésével kerülhet a Csehszlovák Köztársaság területén forgalomba. Ugyanakkor ugyanolyan módon fogja szabályozni a sonka forgalmát magyar területen.

A csehszlovák kormány a szerződés e rendelkezéseinek eleget teendő, elkészítette ama rendelet tervezetét, amellyel a magyar szaláminak csehszlovák területen való forgalombahozatalát szabályozni kívánja.

A tervezet szerint a bárhol gyártott ugynevezett „magyar” szalámi belföldön (t. i. Csehszlovákiában) iparszerűleg csak akkor árusítható, illetve eladásra csak akkor tartható, ha a gyártó nevét vagy cégét (cégjegyét) és a gyártás helyét, feltüntetést megjelöléssel van ellátva.

Az e határozmányokat tartalmazó tervezetet a csehszlovák kormány hozzászólás céljából azal a megkereséssel juttatta el a magyar kormányhoz, hogy ez viszont a prágai sonkának magyar területen való forgalmát szabályozó rendelete tervezetét küldje meg hozzászólás céljából neki.

Megkeresésében a csehszlovák kormány utalt arra, hogy Magyarország területén „a Jambon de Praha” vagy „Jambon de Prague” megjelölést gyakran használják olyan sonkán, mely nem csehszlo-

vákiából származik. Ennek az eljárásnak megszüntetése céljából szükségesnek jelezte, hogy a magyar kormány kiadandó rendeletébe intézkedjék aziránt hogy az említett megjelölés csak a csehszlovákiából származó árukkal kapcsolatban legyen használható.

Végül azt is kifogásolta a csehszlovák kormány, hogy amennyiben a sonkát az „à la Praha” vagy „à la Prague” vagy „Prágai módra” megjelöléssel látják el, általában csak a „Praha” vagy „Prague” vagy „Prágai” szó olvasható.

Allati bőrök vásárlása

A mészáros csak mások megbízásából jogosult állati bőrök vásárlására külön iparigazolvány nélkül, miután a vásárlás ténye magában még nem meríti ki az iparüzés tényálladékát, az a mészáros azonban, aki viszonteladás céljából vásárol bőrt, köteles a nyersbőr-kereskedésre iparigazolványt váltani, mert a mészáros arra szóló iparigazolványa alapján nyersbőr-kereskedéssel nem foglalkozhatik.

A borszáritáshoz egyébként a 12724/1887. F. I. K. M. számú rendelet értelmében telepengedélyre is szükség van. A nyers bőrök szóása azonban nem esik a borszáritás fogalma alá.

300-as autótáxinál vonjon le 20 százalékot

Ez az a cég

amely 27 év óta kifogástalan munkájával vezető helyen áll Szeged és környékén
Lucza József

kemecsfestő és vegytisztító ipartelepe Szeged, Rákóczi-tér (saját ház, az új adóhivatal és a tűzoltóaktanya közt.) Telefon 10—75. Gyors munka. Meglepő olcsó árak. Fiókkészletek Kazinczy u. 11. Tel.: 9—94. Gizella-tér 3. Telefon 10—55. Kiskunfélegyháza Kossuth uca 15 sz. alatt.

Jelentések az árupiaeról.

Gabonapiac. (Az Agrária rt. jelentése.) Az irányzat lanyha. Szegedi árak: buza 21.80, rozs 15.60, árpa 16.—, zab 14.—, tengeri 18.—. kórpa 10 és fél.

Lisztpiac. (A vásárhelyi Tóthmalom jelentése.) Nullás 36.—, 2-es 33,50, 4-es 31.—, 5-ös 28, 50, 6-os 25.—, takarmányliszt 15,—

100 kilónként zsákkal feladó állomásig bérmentve.

Szeszpiac. E héten az árak változatlanok.

Paprikapiac (A Reitzer-cég jelentése.) Szegedi árak: Különleges édesnemes 4.80, édesnemes 4.—, féledes 3.50, I. rózsa 2.70, II. r. 2.20, III. r. 1.30, csőves 4—5 Pengő.

Heti husárok. Szücs F.-cég jelentése: Marhahus I. r. 2'20, marhahus II. r. 2,— marhahus III. r. 1.80, borjuhus pörköltnek 2'20, borjucomb 3'20, sertéshus oldalas 2'20, comb 2'60, karaj 2'80.

Nyersbörpiac. Marhabőr tarka 35 kgr.-ig, prima 1.—, marhabőr tarka 49 kgr.-ig, prima —'90, ennél nehezebb —'80. Magyar marhabőr kategória szerint 10 fillérrel olcsóbb. Bikabőrök 49 kg, sulyig 20 százalékkal, 50 kg, sulyig 30—40 százalékkal olcsóbbak. Borjubőr 2'10 P.

Tótkomlósi liszt a legjobb!

—: F ö l e r a k a t :—:

Lampel Oszkár

lisztnagykereskedő.

Tábor ucca 5. Telefon 9—95.

Mielőtt órát, ékszert vesz, tekintse meg olcsó árait. —: Nagy készítő és javító műhely, ékszerbevéltás. Babós Arpád órás mester és ékszerész, Oroszlán ucca 6. sz.

Raphatók Butordíszítés faragáskompozíciók készen vagy hozott rajz szerint. **Festékaruk** jutányos áron beszerezhetők

Vállalok Épület, portál és butormázolást és fényezést
Birn P. és Fia Szeged, Szt. István-tér 6. Butorfestő műhely ugyanott

Hirdessen az Alföldi Ipar és Kereskedelemben

**Legjobb ruhát
legolcsóbban
vásároljunk**

Földes Izsó

**Kárász-uca 7
-ruha-divat-
áruházában**

Szerkesztői üzenetek

K János H. Vegyeskereskedésre szóló iparigazolványa birtokában méznek 1-2 kgr. kénti aladásával is foglalkozhat.

Berényi Nándor H. Köszönjük szíves felvilágosítását. Informátorunk tévesen magyarázta a rendeletet.

Vince Lipót H. Mult számban üzent végkielégítési táblázathoz még hozzáfűzük, hogy a 3 éven felüli időt is számításba kell venni. Így öt évi betöltött szolgálat után a végkielégítés 1 és két harmad hó 8 év után 2 és két harmad hó 11 év után 3 és két harmad hó s így tovább. Vagyis 5 évi szolgálati időn túl minden 2 évi szolgálat után egy harmad havi végkielégítés jár. Természetesen számít az egy éven alóli idő is.

Nagy Lajos fodrász Kk majsa. A kötelező munkaszünet alatt nem csak az üzlethelyiségben, hanem magánházaknál is szünetelni kell a borbély és fodrász munkának.

Keresztes Nándor Kunágota. Ha tanonca a három tanulási év alatt évente hat hat hetet mulasztott saját hibájából, úgy azt köteles kipótolni.

Német József. Gépkereskedőnek iparigazolványa alapján javítóműhelyt fentartani és abban szerelő munkát végeztetni nem szabad még abban az eset-

ben sem, ha szakképzett embert tart. Az említett munkákat szakiparosra kell bízni.

Baumgarten Gézné Oros háza Nyakkendő készítés nem képesítéshez kötött iparág Iparigazolvány bárkinek kiadható. A háskötő gvártás azonban a fűző készítő szakmájába vág, így iparigazolvány nélkül nem üzhető

**Utas-
forgalmunk**

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta.

Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani. E lap előfizetőinek támogatását hálásan a-zal kívánjuk viszoznani, hogy

emelkedőkiadásaink dacára

20°/_o-ot

adunk hatóságilag megálapított szoba árainkból

10°/_o-ot

oleső éttermi árainkból P 150 menüt kivéve.

semmi *kocsköltsége nincs, mert szembe vagyunk a Keleti pályaudvaral*

Park Nagyszálloda

VIII., Baross-tér 10.

Órárt és ékszert
olcsón **Győri Bélánál** javítás, jól vásároljon, részletre is — Szeged
Klauzál-tér 2.

Magyar Kender és Lenipar Rt
Szeged

Sürgöncim Vulpes — Telefonszámok 19, 7-55, 5 92.

Központi iroda
Budapest, V. Falk Miksa u 26.
Gyarak: Ujszeged, Pesterzsébet

Varga Mihály
kender, kötél-mechan hálógyár
Szeged, Aradi u. 4.

Telefon 469 és 647.
Sürgöncim Kender

„VIKTORIA”
Kaptafa és Faipari R.-7.
Szeged, Kistisza u. 6

Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe legújabb kaptafa modelljeit és sámfáit asztalosiparosok figyelmébe eszfergályos gyártmányait

BORELADÁS

Kitünő minőségű mérgesi és királyhalmi uradalmi fajborok nagyban és kicsinyben zárt üvegekben már 80 fillértől kaphatók

Schmidt Károly-nál
Tisza Lajos körut 79 Tel 11 66

Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

Tel 53-33, 53 37, **Budapest V., Nádor uca 22. III. emelet.** Táviratcím 153-35, 912-30. **s z a k o s z t á l y a i :** IPKözpont.

Bőripari szakosztály

VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-7

Háziipari szakosztály

IV., Kecskeméti utca 13., félemelet
Telefon J. 148 30

Háziipari üzlet

IV., Kecskeméti utca 13, félemelet
Telefon 148-30

Építőipari szakosztály

V. Nádor utca 18 Telefon 912-32

Faipari szakosztály

V., Nádor utca 18 Telefon L 912-32
Textilkereskedés- és közszállítási oszt.

IV., Kecskeméti u 13 Tel, 152-95
Textil üzlet

IV Kecskeméti utca 13 Telefon J 152-95
Textilgyártási szakosztály

IV Kecskeméti u 13 Telefon J 148-30
Központi raktár V Pozsonyi ut 1462
Telefon Lipót 909 45

**Az iparos-
ság legol-
csóbb be-
szerzési
forrása**